

Valores Cívico-Sociais

CEIP Condasa de Fenosa

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

1º Primaria

1	Índice paxinado	
2	Introdución e contexto	1
3	Vinculación entre obxectivos, secuencias e distribución temporal de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.	2
4	Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos	12
5	Procedemento para a avaliación inicial	12
6	Procedemento de avaliación continua	13
7	Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente	13
8	Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica	14

Introdución e contexto:

O Ceip Condessa de Fenosa está situado no Barco de Valdeorras, no oriente ourensán, ocupando a cabeceira da comarca de Valdeorras. No concello, a actividade económica agrícola (viticultura) tradicional, veuse superada dende hai bastantes anos pola produción de lousa nas distintas canteiras dos concellos lindeiros e polo sector de servizos, contando cun Hospital Comarcal, Centros de estudos, Delegación de Facenda, Xulgados, etc...

A crise económica determinou a redución do número de alumnado inmigrante, que non hai moito tempo era relevante, e a aparición de carencias económicas no alumnado superando amplamente ás que había noutrora.

O centro educativo, tal e como reflicten os seus documentos, aposta definitivamente por varios eixos de traballo que se artellan ao redor do Equipo da Biblioteca, da Axenda 21, do Equipo de Normalización Lingüística e da promoción das TIC.

Así a promoción da lectura, a alfabetización en información, o compromiso ambiental, os hábitos saudables, a dotación en medios técnicos suficientes, a creación de recursos innovadores na nosa lingua, o coñecemento respecto e valoración do noso patrimonio cultural e o desenvolvemento dun espírito crítico, colaborativo e solidario son o cerne das actividades que se desenvolven dentro e fóra das nosas aulas.

Outro dos aspectos dignos de ter en conta é o da integración: o noso centro é o centro de referencia para a integración de alumnado con necesidades educativas específicas da comarca, e isto non por designación oficial, senón pola aposta decidida de todos os membros da comunidade educativa de promover a integración, convencidos de que é un factor necesario para crearmos unha sociedade máis xusta e solidaria, e ao tempo un elemento enriquecedor para todo o alumnado.

Así pois nas nosas aulas dispoñemos de medios tecnolóxicos, creamos recursos que compartimos na rede, promovemos o uso do noso idioma, fomentamos o respecto á natureza, establecemos lazos de solidariedade entre os membros da comunidade e de fóra dela, somos respectuosos con outras culturas, normalizamos e dinamizamos o noso idioma, valoramos as diferencias dentro dun trato equitativo, entendemos a diversidade como riqueza...

Pero non todo é perfecto, hai eivas no centro que pasan pola escaseza de profesorado, esgotadoras esixencias burocráticas que minguan o traballo educativo, nalgúns casos falla de apoio dende as familias...

En resumo o Ceip Condessa de Fenosa ten como obxectivo fundamental promover o desenvolvemento integral do seu alumnado, fomentando valores solidarios, de respecto e coidado do contorno natural e cultural, fomentando o traballo en equipo, colaborativo, no que se respecten as diferencias de cada quen... Nas verbas de A. Machado, queremos que os nosos alumnos e alumnas sexan, no bo sentido da palabra, bos.

Vinculación entre obxectivos, secuencias e organización temporal de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

Competencias Clave:

1º. Comunicación lingüística (CCL). – 2º. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). – 3º. Competencia dixital (CD). – 4º. Aprender a aprender (CAA). – 5º. Competencias sociais e cívicas (CSC). – 6º. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). – 7º. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Obxectivos:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

- i) Iniciar na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Temas transversais:

Comprensión lectora, expresión oral, expresión escrita, comunicación audiovisual, TIC, emprendemento, educación cívica, valores (igualdade, equidade, resolución pacífica de conflitos, liberdade, non discriminación), seguridade viaria.

Área: Valores Cívico Sociais Curso: Primeiro								
1ª Avaliación								
O b x	Contidos	Criterios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Criterios cualificación (%)
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA								
m	B1.1. O autoconecemento. A toma de conciencia dun mesmo/a. A autopercepción positiva das calidades persoais. A descrición física	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a valorando positivamente as súas características físicas e calidades, expresándoa mediante a linguaxe oral e	VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade.	Explica como é.	CSS	Expresión oral	Escala de observación	8
			VSCB1.1.2. Expresa oralmente a súa auto-descrición.	Iniciase na produción da súa autodescrición	CSS CCL	Expresión oral	Escala de observación	8
			VSCB1.1.3. Manifesta verbalmente unha vi-	Explica cales son	CSS	Expresión	Escala de	2

		representacións.	sión positiva das súas características físicas e calidades persoais.	as súas características persoais.	CCL	oral	observación Anecdario	
a m	B1.2. As emocións. Identificación e expresión. O vocabulario das emocións. Os estados de ánimo	B1.2. Tomar conciencia das emocións, recoñecendo os signos físicos que as poden acompañar.	VSCB1.2.1. Identifica e comunica as súas emocións.	Tenta expresar o que sinte.	CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación	3
m	B1.3. A autorregulación das condutas cotiás. O control dos impulsos. A relaxación.	B1.3. Autorregular as condutas cotiás e adquirir algunha estratexia de control dos impulsos.	VSCB1.3.1. Participa na práctica de técnicas de relaxación.	Iniciase na práctica de técnicas de relaxación	CSC CSIEE	Técnicas de resolución de conflitos.	Escala de observación Anecdario	3
			VSCB1.3.3. Interpreta o contorno e desenvólvese nel con autonomía.	Desenvólvese de forma autónoma no seu contorno próximo.	CSC CSIEE	Autonomía	Escala de observación Anecdario	8
b	B1.4. A responsabilidade. A realización responsable das tarefas. As consecuencias das accións. A motivación extrínseca.	B1.4. Desenvolver actitudes para actuar con motivación e responsabilidade.	VSCB1.4.1. Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.	É autónom@ na realización ds tarefas.	CSIEE	Autonomía	Escala de observación Lista de cotexo	5
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS								
m	B2.1. Habilidades de comunicación: A importancia de pensar o que se vai expresar. Compoñentes da comunicación non verbal: postura, xestos, expresión facial.	B2.1. Expresar opinións, emocións e estados de ánimo empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal	VSCB2.1.2. Responde preguntas relacionadas con situacións vividas e con imaxes observadas.	Sabe responder a preguntas sobre as súas vivencias.	CCL CSC CSIEE	Expresión oral	Lista de cotexo	3
			VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	Expresa sentimentos e emocións con amabilidade.	CCL CSC CSIEE	Expresión oral Educación cívica	Escala de observación Anecdario	3
b e	B2.2. A conversa. A expresión clara das ideas. A escoita atenta. O respecto da quenda de palabra.	B2.2. Aprender a comunicarse expresando de forma clara as ideas, escoitando con atención e respectando a quenda de palabra	VSCB2.2.2. Escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas durante o traballo en equipo	Iniciase na participación do traballo en grupo.	CCL CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Rúbrica	5
			VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.	Participa nas conversas, respectando a quenda de palabra.	CCL CSC	Expresión oral. Educación cívica.	Escala de observación Anecdario Escala de cotexo	5
m	B2.3. O respecto e a valoración dos	B2.3. Comprender a outras	VSCB2.3.1. Describe oralmente as carac-	Iniciase na	CSC	Expresión	Escala de	1

	e das demais. A empatía.	persoas, detectar e expresar as súas características e identificar as súas emocións.	terísticas de diferentes persoas.	descrición de persoas.	CCL	oral.	observación Anecdótico	
e m	B2.4. O respecto e a valoración. A comprensión dos e das demais. A detección das calidades doutras persoas. O descubrimento e a comprensión das diferenzas.	B2.4. Descubrir e comprender as diferenzas entre as persoas, realizar valoracións positivas das súas calidades e facer cumprimentos.	VSCB2.4.2. Identifica necesidades dos seus compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	É quen de comprender aos seus compañeir@s e resaltar as súas cualidades.	CCL CSC	Empatía Educación cívica		3
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS								
m	B3.1. As habilidades sociais. A detección das propias necesidades. A boa disposición para recibir e dar axuda. A participación en actividades lúdicas grupais. O gozo da amizade.	B3.1. Participar en actividades grupais e de equipo, tendo en conta as propias necesidades e amosando unha boa disposición para recibir e dar axuda.	VSCB3.1.1. Desenvolve actitudes de colaboración en situacións informais de interacción social.	Colabora cos seus compañeir@s.	CSC CNIEE	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	5
			VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras.	Pide axuda e axuda aos demais	CSC CNIEE	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	4,3
			VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras.	Levase ben cos seus amig@s.	CSC	Amizade	Escala de observación Lista de cotexo	5
			VSCB3.1.4. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Participa en actividades lúdicas, respectando a opinión dos demais.	CSC CNIEE	Amizade Educación cívica.	Escala de observación Diario de clase	4
c	B3.2. A resolución de conflitos. Identificación de situacións agradables e desagradables na vida cotiá. Recoñecemento dos conflitos habituais. Explicación dos conflitos cotiás	B3.2.Recoñecer, explicar e buscar solucións sinxelas aos conflitos habituais no colexio.	VSCB3.2.1.Soluciona os problemas persoais da vida escolar coa independencia adecuada a súa idade	Iniciase en dar explicación e buscar solucións aos conflitos entre iguais.	CAA CSIEE CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3
a o	B3.3. As normas de convivencia. O coñecemento e o respecto das normas de convivencia na casa e na aula. A valoración das condutas cotiás en relación coas normas de	B3.3.Valorar as condutas cotiás en relación ás normas de convivencia do colexio e realizar un uso responsable dos materiais	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas de convivencia da aula.	Coñece e nomea as normas de convivencia	CSC	Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	2
			VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos e razóns sinxelas para valorar se determi-	Discrimina condutas	CSC CSIEE	Educación cívica.	Escala de observación	5,3

	convivencia	escolares.	nadas condutas son acordes ás normas de convivencia escolares.	segundo o cumprimento das normas de convivencia escolar.			Lista de cotexo Diario de clase	
	B3.4. Respecto e conservación do medio ambiente. O uso responsable dos materiais persoais e escolares.		VSCB3.3.3. Fai uso adecuado do material.	Utiliza axeitadamente o material escolar.	CSC	Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	3
d	B3.5. Valoración da igualdade de dereitos entre homes e mulleres na familia e na escola.	B3.4. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.4.1. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Realiza actividades independentemente do seu sexo.	CSC	Igualdade de sexos. Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	3
			VSCB3.4.2. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	Colabora nas tarefas escolares con nenos e nenas.	CSC	Igualdade de sexos. Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	2

Materia: Valores Cívico Sociais Curso : Primeiro								
2ª Avaliación								
Obx	Contidos	Criterios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Criterios cualificación (%)
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA								
m	B1.1. O autoconhecimento. A toma de conciencia dun mesmo/a. A autopercepción positiva das calidades persoais. A descrición física.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a valorando positivamente as súas características físicas e calidades, expresándoa mediante a linguaxe oral e representacións.	VSCB1.1.3. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas características físicas e calidades persoais.	Explica cales son as súas características persoais.	CSC CCL	Expresión oral	Escala de observación Anecdótico	2
a m	B1.2. As emocións. Identificación e expresión. O vocabulario das emocións. Os estados de ánimo.	B1.2. Tomar conciencia das emocións, recoñecendo os signos físicos que as poden	VSCB1.2.1. Identifica e comunica as súas emocións.	Tenta expresar o que sente.	CSC CSIEE	Expresión oral.	Escala de observación	3

		acompañar.	VSCB1.2.2.Describe oralmente os signos físicos que acompañan as diferentes emocións	Expresa oramente emocións.	CSC CCL	Expresión oral	Escala de observación Lista de cotexo	6
			VSCB1.2.3.Dramatiza diferentes estados de ánimo.	Expresa con xestos distintos estados de ánimo.	CCL CCEC	Expresión xestual	Escala de observación Anecdotario	6
m	B1.3. A autorregulación das condutas cotiás. O control dos impulsos. A relaxación.	B1.3. Autorregular as condutas cotiás e adquirir algunha estratexia de control dos impulsos.	VSCB1.3.1.Participa na práctica de técnicas de relaxación.	Iniciase na práctica de técnicas de relaxación	CSC CSIEE	Técnicas de resolución de conflitos.	Escala de observación Anecdotario	3
b	B1.4. A responsabilidade. A realización responsable das tarefas. As consecuencias das accións. A motivación extrínseca.	B1.4. Desenvolver actitudes para actuar con motivación e responsabilidade.	VSCB1.4.1.Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.	É autónom@ na realización ds tarefas.	CSIEE	Autono-mía	Escala de observación Lista de cotexo	5
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS								
m	B2.1. Habilidades de comunicación: A importancia de pensar o que se vai expresar. Compoñentes da comunicación non verbal: postura, xestos, expresión facial.	B2.1. Expresar opinións, emocións e estados de ánimo empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Imita e reproduce expresións, sentimentos e estados de ánimo coordinando a expresión verbal coa facial e corporal.	Reproduce mensaxes conxinando a expresión oral coa xestual.	CCL CSC	Expresión oral e xestual.	Escala de observación Rúbrica	6
			VSCB2.1.2. Responde preguntas relacionadas con situacións vividas e con imaxes observadas.	Sabe responder preguntas sobre as súas vivencias.	CCL CSC CSIEE	Expresión oralmente Educación cívica	Lista de cotexo	3
			VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	Expresa sentimentos e emocións con amabilidade.	CCL CSC CSIEE	Expresión oralmente Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	3
b e	B2.2. A conversa. A expresión clara das ideas. A escoita atenta. O respecto da quenda de palabra.	B2.2. Aprender a comunicarse expresando de forma clara as ideas, escoitando con atención e respectando a quenda de palabra	VSCB2.2.2. Escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas durante o traballo en equipo	Iniciase na participación do traballo en grupo.	CCL CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Rúbrica	5
			VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.	Participa nas conversas, respectando a	CCL CSC	Educación Cívica Expresión	Escala de observación Anecdotario	5

				quenda de palabra.		oral.	Escala de cotexo	
m	B2.3. O respecto e a valoración dos e das demais. A empatía.	B2.3. Comprender a outras persoas, detectar e expresar as súas características e identificar as súas emocións.	VSCB2.3.2. Recoñece e explica emocións e estados de ánimo das demais persoas.	Recoñece nos demais diferentes estados de ánimo.	CCL CSC	Expresión xestual	Escala de observación Anecdótico	7
			VSCB2.3.3. Identifica e comunica as emocións dos e das personaxes en fotografías, pinturas ou películas.	Expresa e identifica os estados de ánimo de personaxes en ilustracións e películas.	CCL CSC CSIEE	Expresión oral Comunicación audiovisual	Escala de observación Escala de cotexo	3
			VSCB2.3.4. Dramatiza feitos observados, reflectindo os sentimentos e estados de ánimo dos e das protagonistas.	Representa algúns feitos observados, tendo en conta os seus estados de ánimo.	CSC CCEC	Expresión xestual e oral.	Escala de observación Lista de cotexo	3
e m	B2.4. O respecto e a valoración. A comprensión dos e das demais. A detección das calidades doutras persoas. O descubrimento e a comprensión das diferenzas.	B2.4. Descubrir e comprender as diferenzas entre as persoas, realizar valoracións positivas das súas calidades e facer cumprimentos.	VSCB2.4.1. Representa e dramatiza diferentes formas de vida.	Imita algunhas formas de vida.	CSC CCEC	Expresión xestual	Escala de observación Lista de cotexo	4
			VSCB2.4.2. Identifica necesidades dos seus compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	É quen de comprender aos seus compañeir@s e resaltar as súas cualidades.	CCL CSC	Empatía Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS								
m	B3.1. As habilidades sociais. A detección das propias necesidades. A boa disposición para recibir e dar axuda. A participación en actividades lúdicas grupais. O gozo da amizade	B3.1. Participar en actividades grupais e de equipo, tendo en conta as propias necesidades e amosando unha boa disposición para recibir e dar axuda.	VSCB3.1.1. Desenvolve actitudes de colaboración en situacións informais de interacción social.	Colabora <u>c@s</u> compañeir@s nas tarefas da aula	CSC CNIEE	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	5
			VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras.	Pide axuda e axuda aos demais.	CSC CNIEE	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	4
			VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras.	Levase ben cos seus amig@s.	CSC	Amizade	Escala de observación Lista de cotexo	5

			VSCB3.1.4. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Participa en actividades lúdicas, respectando a opinión dos demais.	CSC CNIEE	Amizade Educación Cívica	Escala de observación Diario de clase	4
e	B3.2. A resolución de conflitos. Identificación de situacións agradables e desagradables na vida cotiá. Recoñecemento dos conflitos habituais. Explicación dos conflitos cotiá	B3.2.Recoñecer, explicar e buscar solucións sinxelas aos conflitos habituais no colexio.	VSCB3.2.1.Soluciona os problemas persoais da vida escolar coa independencia adecuada a súa idade	Iniciase en dar explicación e buscar solucións aos conflitos entre iguais.	CAA CSIEE CSC	Educación Cívica	Escala de observación Diario de clase	3
a o	B3.3. As normas de convivencia. O coñecemento e o respecto das normas de convivencia na casa e na aula. A valoración das condutas cotiás en relación coas normas de convivencia. B3.4. Respeto e conservación do medio ambiente. O uso responsable dos materiais persoais e escolares.	B3.3.Valorar as condutas cotiás en relación ás normas de convivencia do colexio e realizar un uso responsable dos materiais escolares.	VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos e razoamentos sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes ás normas de convivencia escolares.	Discrimina condutas segundo o cumprimento das normas de convivencia escolar.	CSC	Educación Cívica	Escala de observación Lista de cotexo Diario de clase	4

Materia: Valores Cívico Sociais Curso: Primeiro								
3ª Avaliación								
Obx	Contidos	Critérios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Critérios cualificación (%)
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA								
m	B1.1. O autoconecemento. A toma de conciencia dun mesmo/a. A autopercepción positiva das calidades persoais. A descrición física.	VSCB1.1.3. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas características físicas e calidades persoais.	VSCB1.1.3. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas características físicas e calidades persoais.	Explica cales son as súas características persoais.	CSC CC	Expresión oral	Escala de observación Anecdotario	2

a m	B1.2. As emocións. Identificación e expresión. O vocabulario das emocións. Os estados de ánimo	B1.2. Tomar conciencia das emocións, recoñecendo os signos físicos que as poden acompañar.	VSCB1.2.1. Identifica e comunica as súas emocións.	Tenta expresar o que sinte.	CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación	3
m	B1.3. A autorregulación das condutas cotiás. O control dos impulsos. A relaxación.	B1.3. Autorregular as condutas cotiás e adquirir algunha estratexia de control dos impulsos.	VSCB1.3.1. Participa na práctica de técnicas de relaxación.	Iniciase na práctica de de técnicas de relaxación.	CSC CSIEE	Técnicas de resolución de conflitos	Escala de observación Anecdótico	3
			VSCB1.3.2. Emprega algunhas estratexias que lle axudan a sentirse mellor.	Iniciase na utilización de técnicas para mellorar a súa autoestima.	CSC CSIEE	Autoestima	Escala de observación Anecdótico	9
b	B1.4. A responsabilidade. A realización responsable das tarefas. As consecuencias das accións. A motivación extrínseca.	B1.4. Desenvolver actitudes para actuar con motivación e responsabilidade.	VSCB1.4.1. Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.	É autónom@ na realización ds tarefas.	CSIEE	Autonomía	Escala de observación Lista de cotexo	5
			VSCB1.4.2. Analiza e manifesta verbalmente qué e cómo aprendeu.		CSC CSIEE CAA		Observación directa	9
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS								
m	B2.1. Habilidades de comunicación: A importancia de pensar o que se vai expresar. Componentes da comunicación non verbal: postura, xestos, expresión facial.	B2.1. Expresar opinións, emocións e estados de ánimo empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal	VSCB2.1.2. Responde preguntas relacionadas con situacións vividas e con imaxes observadas.	Sabe responder a preguntas sobre as súas vivencias.	CCL CSC CSIEE	Expresión oral.	Lista de cotexo	3
			VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	Expresa sentimentos e emocións con amabilidade.	CCL CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Anecdótico	3
b e	B2.2. A conversa. A expresión clara das ideas. A escoita atenta. O respecto da quenda de palabra	B2.2. Aprender a comunicarse expresando de forma clara as ideas, escoitando con atención e respectando a quenda de palabra.	VSCB2.2.1. Expresa axeitadamente, experiencias, ideas, pensamentos e emocións en exposicións orais.	Expresase de forma axeitada, tendo en conta a súa idade.	CCL CSC CSIEE	Expresión oral.	Escala de observación Diario de clase	3
			VSCB2.2.2. Escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas durante o traballo en equipo	Iniciase no traballo en equipo, respectando as	CCL CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Rúbrica	5

				ideas dos demais.				
			VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.	Participa en conversas sobre un tema determinado.	CCL CSC	Expresión oralmente Educación Cívica	Escala de observación Anecdotario Escala de cotexo	5
m	B2.3. O respecto e a valoración dos e das demais. A empatía.	B2.3. Comprender a outras persoas, detectar e expresar as súas características e identificar as súas emocións.	VSCB2.3.2. Recoñece e explica emocións e estados de ánimo das demais persoas.	Recoñece nos demais diferentes estados de ánimo.	CCL CSC	Expresión oral e xestual.	Escala de observación Anecdotario	2
e m	B2.4. O respecto e a valoración. A comprensión dos e das demais. A detección das calidades doutras persoas. O descubrimento e a comprensión das diferenzas.	B2.4. Descubrir e comprender as diferenzas entre as persoas, realizar valoracións positivas das súas calidades e facer cumprimentos.	VSCB2.4.2. Identifica necesidades dos seus compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	É quen de comprender aos seus compañeiros e resaltar as súas cualidades.	CCL CSC	Educación cívica Empatía	Escala de observación Diario de clase	3
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS								
m	B3.1. As habilidades sociais. A detección das propias necesidades. A boa disposición para recibir e dar axuda. A participación en actividades lúdicas grupais. O gozo da amizade.	B3.1. Participar en actividades grupais e de equipo, tendo en conta as propias necesidades e amosando unha boa disposición para recibir e dar axuda.	VSCB3.1.1. Desenvolve actitudes de colaboración en situacións informais de interacción social.	Colabora c@s compañeiros@s nas tarefas da aula	CSC CNIEE	Educación cívica.	Escala de observación Diario de clase	5
VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras.			Pide axuda e axuda aos demais.	CSC CNIEE	Amizade	Escala de observación Diario de clase	5	
VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras.			Participa en actividades lúdicas, respectando a opinión dos demais.	CSC	Amizade Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	5	
VSCB3.1.4. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.			Participa en actividades lúdicas, respectando a opinión dos	CSC CNIEE	Amizade Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	4	

				demais.				
c	B3.2. A resolución de conflitos. Identificación de situacións agradables e desagradables na vida cotiá. Recoñecemento dos conflitos habituais. Explicación dos conflitos cotiás	B3.2.Recoñecer, explicar e buscar solucións sinxelas aos conflitos habituais no colexio.	VSCB3.2.1.Soluciona os problemas persoais da vida escolar coa independencia adecuada a súa idade	Iniciase en dar explicación e buscar solucións aos conflitos entre iguais.	CAA CSIEE CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3
a o	B3.3. As normas de convivencia. O coñecemento e o respecto das normas de convivencia na casa e na aula. A valoración das condutas cotiás en relación coas normas de convivencia. B3.4. Respetto e conservación do medio ambiente. O uso responsable dos materiais persoais e escolares.	B3.3.Valorar as condutas cotiás en relación ás normas de convivencia do colexio e realizar un uso responsable dos materiais escolares.	VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos e razóns sinxelas para valorar se determinadas condutas son acordes ás normas de convivencia escolares.	Discrimina condutas segundo o cumprimento das normas de convivencia escolar.	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo Diario de clase	6
			VSCB3.3.3. Fai uso adecuado do material.	Utiliza axeitadamente o material escolar.	CSC	Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	3
d	B3.5.Valoración da igualdade de dereitos entre homes e mulleres na familia e na escola.	B3.4. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.4.1. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Realiza actividades independentement e do seu sexo.	CSC	Igualdade de sexos Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	3
			VSCB3.4.2. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	Colabora nas tarefas escolares con c@s nen@s da súa clase.	CSC	Igualdade de sexos Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	2
n	B3.6. A educación viaria. As normas básicas de educación viaria. Sinais de tráfico para os peóns ou peoas.	B3.5. Valorar as normas de seguridade viaria	VSCB3.5.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	Colabora nas actividades que se realizan no centro sobre a educación viaria.	CSC CSIEE	Expresión oralmente Educación Viaria	Escala de observación Lista de cotexo Anecdótico	3
			VSCB3.5.2. Recoñece e interpreta o significado dos sinais de tráfico de uso frecuente.	Interpreta os sinais de tráfico máis usuais.	CSC CAA	Comprensión icónica Educación Viaria	Escala de observación Análise de produción	3
			VSCB3.5.3. Explica oralmente a importancia de respectar os sinais de tráfico.	Iniciase na valoración o respecto das sinais	CSC CCL	Expresión oral Educación	Escala de observación Lista de cotexo	3

				de tráfico		Viaria		
--	--	--	--	------------	--	--------	--	--

Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

A metodoloxía que se vai empregar procurará unha aprendizaxe significativa, dándolle ao labor didáctico un enfoque globalizador, e na medida das posibilidades lúdico e motivador. Poñeremos especial atención nun trato individualizado, respectando as peculiaridades de cada neno, atendendo aos seus ritmos de aprendizaxe e aos seus intereses persoais.

Promoveremos un enfoque interdisciplinar das materias e unha aprendizaxe activa, na que o alumno sexa quen de construír a súa propia aprendizaxe, que se desenvolverá nun ambiente que promoverá o traballo cooperativo, fomentando a aprendizaxe entre iguais.

O desenvolvemento de proxectos en torno as materias de estudo serán promovidos como elementos enriquecedores e altamente motivadores e por ser o xeito de afianzar as competencias clave.

Se tentará que as tarefas que se desenvolvan vaian orientadas á resolución de problemas da vida real.

Na medida das posibilidades se empregarán recursos da rede e as achegas que as TIC fan ao mundo escolar, conscientes de que ese será o mundo no que se moverán os nosos alumnos. Daquela tentaremos desenvolver un espírito crítico con respecto delas, explotando as súas posibilidades pero facendo un uso axeitado e seguro das mesmas.

Atenderemos aos distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, e promoveremos unha educación inclusiva.

A lectura e a súa promoción terá un tratamento específico dentro da aula.

Procedemento para a avaliación inicial.

Como primeiro paso se analizarán as actas finais do curso anterior do grupo de alumnos e os informes individualizados dos mesmos.

A comezo do curso se realizarán probas no marco da primeira quincena de clases, durante o mes de setembro, para avaliar o estado dos coñecementos do alumnado e marcarnos o punto de partida do noso traballo. Estas probas se farán tendo en conta os estándares do curso anterior.

Os instrumentos de avaliación serán fundamentalmente listaxes de control e listas de verificación, e a análise da actividade desenvolvida na aula.

Recollidos os datos da avaliación inicial se determinarán aqueles estándares que requiran dun tratamento máis intenso de cara a garantir un aproveitamento axeitado do curso.

Procedemento de avaliación continua.

Como se desprende dos instrumentos de avaliación que se mostran na programación do curso, a avaliación que se vai desenvolver é fundamentalmente a observación das realizacións do alumnado no desenvolvemento normal da clase, ao través da análise das súas producións, do seu caderno de clase...

Tamén se empregarán rúbricas, listas de observación e de verificación para valorar a actividade que desenvolva nas propostas de traballo que se fagan na aula.

Durante o curso se realizarán 3 avaliacións correspondentes aos tres trimestres do ano académico, nas que se valorará a adquisición das competencias clave e o nivel de logro. Nas sesións de avaliación se tomarán medidas para o reforzo educativo daqueles alumnos/as que non acaden un desempeño axeitado.

Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

Empregaremos ao remate do proceso a seguinte táboa para valorar o proceso de ensino e a práctica docente:

	1	2	3	4
Deseño distintas actividades de aprendizaxe para o logro de cada un dos obxectivos				
Motivo aos meus alumnos comunicándolles os obxectivos que quero acadar e a finalidade das actividades, partindo dos seus coñecementos previos.				
Relaciono os contidos con situacións reais, informándolles da utilidade e creando expectativas				
Emprego metodoloxías que favorezan o desenvolvemento dunha actitude positiva do alumno e que teña en conta os seus intereses				

Propoño actividades que favorecen a aprendizaxe autónoma				
Cando comezamos unha actividade nova os alumnos coñecen os obxectivos e competencias que se queren desenvolver, as diferentes actividades a realizar e como se lles vai avaliar.				
As actividades que propoño están relacionadas con situacións da vida real				
En función das características de cada alumno suscito tarefas e logros diferentes				
Propoño metodoloxías diversas				

Tamén valoraremos aspectos organizativos sobre o emprego de materiais e distribución do grupo clase

Como organizo o grupo clase (expresado en porcentaxe de tempo)		%
	Traballo individual	
	Parellas	
	Pequeno grupo	
	Gran grupo	
Emprego recursos e materiais variados para a aprendizaxe		
Dou pautas de actuación ás familias para que traballen na casa consonte a metodoloxía seguida na clase.		

Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica.

Valoraremos a adecuación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación á realidade do alumnado.

Comprobaremos se as avaliacións das materias inclúen o grao de desenvolvemento das competencias básicas, se a metodoloxía empregada é coherente cos obxectivos previstos, se se aplicaron as medidas de atención á diversidade de forma axeitada, e se as aprendizaxes do alumnado con relación ao previsto están axustadas.

Comprobaremos se o grao de desenvolvemento das programacións docentes foi suficiente e se a coordinación entre o profesorado se considera que cumpre as expectativas iniciais.

Con todos estes datos poderemos avaliar globalmente todo o proceso

Para valorarmos a nosa propia programación e acometer as reformas necesarias co fin de melloralas, usaremos como ferramenta esta lista de valoración:

Aspectos da revisión, avaliación e modificación da programación	1	2	3	4
Organizáronse os estándares en relación ás distintas unidades de programación.				
Definíronse axeitadamente os indicadores de logro dos estándares.				
Determináronse os estándares imprescindibles				
Están correctamente asociados estándares, instrumentos de avaliación e indicadores de logro.				
Deseñouse a avaliación inicial e definiuse que facer cos seus resultados				
Medidas de atención á diversidade: Tívoise en conta medidas xerais de intervención educativa				
Medidas de atención á diversidade: Contempláronse medidas para alumnado con neae				
Medidas de atención á diversidade: Fixéronse ACs no caso de estar autorizada				
Medidas de atención á diversidade: Atendeuse axeitadamente ao alumnado con sobredotación				
Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación vinculados aos estándares				
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.				
Hai estratexias de promoción da lectura e da escritura				

Hai estratexias para inserir as TIC no proceso de ensino				
Aplícase a metodoloxía didáctica acordada.				
As tarefas están vinculadas a situacións reais, significativas e motivadoras para o alumnado				
Cada instrumento de avaliación se relaciona cos estándares de aprendizaxe.				
Hai procedementos e instrumentos de avaliación variados				
Os estándares imprescindibles están identificados				
Hai información de abonda ás familias e ao alumnado de estándares imprescindibles, criterios de cualificación				
Análise dos resultados das avaliacións individualizadas				
Coordinación entre o equipo didáctico				
Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas				
Tratamento preciso dos temas transversais				
Actividades extraescolares e complementarias				